

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ LADISLAVA SUTNARA**

Bakalářská práce

AUTORSKÁ KNIHA

Laura Kuklová

Plzeň 2015

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA DESIGNU A UMĚNÍ LADISLAVA SUTNARA

Katedra výtvarného umění
Studijní program Výtvarná umění
Studijní obor Ilustrace a grafika
Specializace Grafický design

Bakalářská práce
AUTORSKÁ KNIHA

Laura Kuklová

Vedoucí práce: doc. MgA. Kristýna Fišerová
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Laura KUKLOVÁ**
Osobní číslo: **D13B0073P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Ilustrace a grafika, specializace Grafický design**
Název tématu: **AUTORSKÁ KNIHA**
Zadávací katedra: **Katedra výtvarného umění**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Minimální rozsah prací

Počet: 3 výtisky knihy

Formát: min. A5

Popis realizace: vypracování návrhu autorské knihy na zvolené téma libovolnou výtvarnou technikou

Výstup práce: autorská kniha s minimálním počtem stran 48. Vlastní řešení přebalu, před-
sádky, titulní strany, obsahu, typografické části a autorské řešení liter

Průběžné plnění úkolů dle pokynů vedoucího práce (a příp. konzultanta, je-li stanoven) a pravidelné konzultace do termínu odevzdání práce 1x týdně v rámci semináře ke kvalifikační práci.

Postup realizace

1) listopad - Teoretická část práce: (bod 1. 3. uvědomit si, kdo jsem, odkud přicházím, kam směřuji dříve, nežli začnu pracovat). Z toho vyplývá výběr tématu a cíl práce. Praktická práce sběr materiálů a průběžné intenzivní studium zdrojů.

2) prosinec - Předložení řady skic a variant řešení.

3) leden - Varianty pracovní verze, volba nejvhodnější varianty, průběžná práce na praktické části závěrečné práce.

4) únor - Předložení adekvátně rozpracované praktické části závěrečné práce, předložení rozpracované teoretické části závěrečné práce v souladu s doporučenou osnovou.

5) březen - Realizace výsledného projektu, předložení pracovní verze kompletní teoretické práce.

6) duben - Finalizace a odevzdání: (finalizace projektu, dokončení teoretické i praktické části práce, příprava prezentace, odevzdání obou částí práce pro udělení zápočtu).

Obhajoba:

červen - obhajoba + ve stanoveném ateliéru prezentace kvalifikační práce na CD/DVD (v podobě pro tisk)

Rozsah grafických prací: **vyplyne ze zpracování BP**
Rozsah pracovní zprávy: **min. 10 normostran textu**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

- BERAN, Vladimír. *Typografický manuál*. Praha: Kafka design, 2003. ISBN 80-901824-0-2.
- POULIN, Richard. *Jazyk grafického designu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7391-552-0.
- PECINA, Martin. *Knihy a typografie*. Brno: Host vydavatelství, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7294-813-0.
- BANN, David. *Polygrafická příručka*. Praha: Slovart, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7391-029-7.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 1. díl*. Praha: Eminent, 1994. ISBN 80-85876-02-7.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 2. díl*. Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-04-3.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 3. díl*. Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-14-0.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 4. díl*. Praha: Eminent, 1996. ISBN 80-85876-20-5.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 5. díl*. Praha: Eminent, 1997. ISBN 80-85876-32-9.
- JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 6. díl*. Praha: Eminent, 1998. ISBN 80-85876-45-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. MgA. Kristýna Fišerová**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **30. září 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2015**

Doc. akad. mal. Josef Mištera
děkan

Ing. BcA. Jana Trnková
vedoucí katedry

V Plzni dne 20. října 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....

podpis autora

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	6
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	8
2.1 Autorská kniha.....	8
2.2 Herbář.....	8
3. CÍL PRÁCE.....	9
3.1 Autorská kniha.....	9
3.2 Doplnující práce.....	9
4. PROCES PŘÍPRAVY.....	10
5. PROCES TVORBY.....	11
5.1 Ilustrace – tisky.....	11
5.2 Fotografie.....	11
5.3 Úprava ilustrací a fotografií v počítači.....	12
5.4 Kniha.....	12
5.4.1 Formát a layout.....	12
5.4.2 Písmo.....	12
5.4.3 Tisk a vazba.....	13
6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	14
6.1 Formát.....	14
6.2 Písmo.....	14
6.3 Sazba.....	14
6.4 Barva.....	15

6.5 Papír.....	15
6.6 Tisk.....	15
6.7 Vazba.....	16
7. POPIS DÍLA.....	17
8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	18
9. SILNÉ STRÁNKY.....	19
10. SLABÉ STRÁNKY.....	20
11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	21
11.1 Knižní a periodická literatura.....	21
11.2 Internetové zdroje.....	22
12. RESUMÉ.....	23
13. SEZNAM PŘÍLOH.....	25
14. OBRAZOVÁ PŘÍLOHA.....	26
14.1 Inspirace.....	26
14.2 Příprava a tvorba ilustrací a fotografií.....	27
14.3 Tvorba knihy.....	31
14.4 Ostatní fotodokumentace.....	37

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

K výtvarnému umění jsem měla vždy blízko. Již během mého posledního roku v mateřské škole jsem nastoupila na Základní uměleckou školu ve Staňkově a věřím, že hlavně tam se zrodila má láska k umění. Po deseti letech tvoření pod skvělou učitelkou Jaroslavou Kaufnerovou jsem byla přijata na Střední odbornou školu obchodu, užitého umění a designu v Plzni.

Tam jsem si po čtyři roky studia prošla mnoha obory výtvarného umění – kresbou, malbou, grafickým designem, typografií, fotografií i prostorovým designem. Ale právě grafický design a typografie se postupem času staly mou hlavní uměleckou činností a proto jsem si pro další studium vybrala ateliér Grafického designu na tehdejší Ústavu umění a designu Západočeské univerzity. Za dobu studia zde, nyní již na Fakultě umění a designu Ladislava Sutnara, jsem se setkala s nejrůznějšími formami grafického designu. Měla jsem tu možnost vyzkoušet si práci na grafických návrzích plakátů, značek, piktogramů, letáků, brožur, knižního designu a dalších tiskovin.

Velice ráda pracuji s typografií, a to jak s její krásnou samostatností v podobě typografických plakátů a kompozic, tak se sazbou textů do knih, brožur a časopisů. Baví mě práce při rozvržení knižního designu a sazby. Je to jako velká skládačka, musí se správně vyřešit layout, mřížka, styly textů, barvy... Vše do sebe musí postupně dobře zapadat, kousek po kousku. Jedině potom může přijít kvalitní výsledek.

Nicméně postupem času, kdy jsem se věnovala grafickému designu, a to především v jeho čisté a jasné formě, mi začala chybět nějaká tvořivá ruční tradiční práce. Proto se poslední dobou snažím propojovat čistou grafiku s nějakými mnou vytvořenými prvky, ze kterých je cítit ruční práce, originalita a jedinečnost momentu. „Vše, co je v umění dobré, je výrazem jedné duše hovořící ke druhé, a jeho hodnota závisí na velikosti duše, která jím promlouvá.“¹

Velice důležitá zkušenost je pro mě praxe. V rámci studia jsem jich absolvovala několik a mnohé mi to přineslo. V současné době dělám grafické práce pro plzeňskou organizaci kulturních akcí „k světu.“. Je to kolektiv mladých a velmi kreativních lidí, jejichž hlavy přetéka nápady. Konzultovat s nimi návrhy je pro mě velmi přínosné. Věřím, že mě to v mé kreativní činnosti posouvá dál.

¹ RUSKIN, J., POULIN, R. *Jazyk grafického designu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7391-552-0

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

2.1 Autorská kniha

Jako téma mé bakalářské práce jsem si zvolila autorskou knihu. Volba tématu pro mě byla vcelku jasná. Chtěla jsem se věnovat buď tištěnému periodiku nebo knize. Nakonec jsem si zvolila knihu, protože mi dala mnohem více volnosti v tvorbě. Celá práce byla pouze a jen na mně.

Když jsem se rozmýšlela nad tím, o čem vůbec má kniha bude a co bude obsahovat, stanovila jsem si jisté body, čemu bych se ráda věnovala. Především to byla typografie. A potom nějaký druh ruční práce, struktury, otisky, práce s barvou a materiálem. Ráda kombinuji a experimentuji. Chtěla jsem zkombinovat čistou typografii s mým osobním přínosem kreativní tvorby.

2.2 Herbář

Mám velmi blízký vztah k přírodě. Vyrostla jsem a bydlím na vesnici, z okna se dívám na rozlehlou louku, celé dětství jsem strávila venku obklopená krásami země. A mnohému jsem se od přírody naučila a ráda si od ní nechám pomoci například při zdravotních potížích. Troufnu si říct, že oproti mým vrstevníkům se v místní flóře poměrně vyznám. Dnes se lidé o toto bohatství moc nezajímají a to mi přijde škoda.

Proto jsem se rozhodla, že zpracuji takový velice neobvyklý herbář. Typografický. Experimentální. Ze kterého ale budete mít možnost téměř „ucítit“ povrch a strukturu rostlin a jejich listů.

Vybrala jsem několik rostlin a stromů, které jsou mi jistým způsobem blízké. Se kterými jsem často přišla do styku, které mi hezky voní, ze kterých si dělám čaj nebo které se mi prostě jen líbí. A tyto zástupce ze světa flóry jsem představila na pár stránkách. Vždy se jedná o název, fotografii, nějaké informace se zaměřením na léčebné účely a mnou vytvořená experimentální „písmena“.

3. CÍL PRÁCE

3.1 Autorská kniha

Cílem mé bakalářské práce je vytvořit funkční autorskou knihu na mnou vybrané téma – Herbář. Vyberu si několik rostlin a stromů, které jsou mi blízké a ty představím v knize.

Chci se s rostlinami dostat do styku, sesbírat je, nafotit, vytvořit z nich experimentální ilustrace – písmena a poté je také vylisovat a uložit pro další případné použití v knize, které mám v plánu. Fotografie by měly zachycovat pokud možno celou rostlinu (u stromu pouze malou větev). Budou na bílém pozadí, výslednou podobu fotografie bych si představovala téměř vědeckou. Ilustrace v podobě písmen z otisků rostlin budou vždy z písmen z rodového (prvního) jména rostliny. Budu používat listy, květy, stvoly, lodyhy, stébla a v případě stromů větévký. Tento proces bude probíhat ručně a vzniklé práce potom oskenuji a upravím v počítači do tisknutelné podoby. Jednotlivé druhy představím krátkým textem od pana Ing. Jiřího Janči a pana Josefa A. Zentricha, jejichž několikadílné Herbáře léčivých rostlin máme doma a tudíž texty použiji z nich.² Vzniklou knihu nakonec nechám vytisknout na nějaký zažloutlý, recyklovaný papír, který nenaruší přírodní povahu celé knihy. Knižní blok si sama sváži a zavěším do klasické vazby V7.

3.2 Doplnující práce

Chtěla bych vytvořit nějakou další propagaci knih – plakát. Ráda bych na něj vyskládala fotografie jako takový celkový přehled. Mám v úmyslu fotografie použít i na pohlednice a případné další doplňující tiskoviny.

² JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 1. díl*. Praha: Eminent, 1994. ISBN 80-85876-02-7
JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 2. díl*. Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-04-3
JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 3. díl*. Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-14-0
JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 4. díl*. Praha: Eminent, 1996. ISBN 80-85876-20-5
JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 5. díl*. Praha: Eminent, 1997. ISBN 80-85876-32-9

4. PROCES PŘÍPRAVY

Po zvolení tématu bakalářské knihy bylo na řadě vybrat si téma autorské knihy. Po kratších úvahách jsem si vybrala herbář a to z důvodů popsaných výše. Mám ráda plánování a pořádek a proto jsem si vytvořila mapu myšlenek, úkonů a termínů, která mě provázela celou dobou realizace. Jelikož jsem si zvolila téma týkající se místní flóry, musela jsem začít s prací včas, protože rostliny mi, z důvodu přicházející zimy, začínaly vadnout.

Zpracovala jsem si rešerši, zkoušela jsem najít práce podobného rázu na internetu a v knihách, co mám doma. Moc jsem toho však nenašla. Ve vhodném čase se mi však objevil ve schránce časopis Font číslo 136, který měl příhodné téma Botanické zahrady a našla jsem v něm nějakou inspiraci. Hlavně fotografie rostlin od Tomáše Hrůzy z jeho cyklu Přírodní motivy mi pomohly v rozhodnutí, že i já se pokusím o své vlastní fotografie rostlin a zařadím je do knihy.³

Sepsala jsem si tedy seznam rostlin, s kterými bych chtěla pracovat a z nich posléze vybrala deset bylin a šest stromů. Vybírala jsem podle toho, s kterými rostlinami jsem se za svůj život často setkávala, které mám ráda a nakonec také z čistě praktického hlediska, které mám v dosahu na sběr a které ještě v té době rostly či kvetly.

Chtěla jsem knihu pojmout co nejvíce v typografickém duchu. Proto jsem části rostlin zamýšlela využít hlavně jako pracovní materiál k tvorbě jednotlivých liter. Plánovala jsem vždy použít písmena z jednotlivého rodového názvu rostliny a z těch vytvořit organickou typografickou ilustraci, kterou použiji v knize.

Původně jsem přemýšlela ještě o tvorbě typografických ilustrací, vyloženě typogramech, ale již vcelku brzy jsem se ujistila, že už by to byl úplně jiný a další výtvarný jazyk a celou práci bych tím překombinovala.

³ Příloha č. 1

5. PROCES TVORBY

5.1 Ilustrace – tisky

V první fázi mé práce jsem začala tvorbou ilustrací, což byla vždy kombinace tisku rostliny a šablony písmene.

Vybrala jsem si můj oblíbený font – Centaur a vytiskla si potřebná písmena na papír a poté je vystříhala. Nasbírala jsem rostliny – většinou listy, stonky, květy, v případě stromů tenké větévky. A poté pomocí akrylové černé barvy tvořila rostlinné litery. Pozitivní i negativní formy. Natírala jsem části rostlin a tiskla je přes šablonu, tupovala částí květů, namotala jsem stébla na váleček a s tím jsem natírala barvu. Něco se povedlo a něco také ne. Každopádně z této práce vznikl soubor tisků, který byl připravený pro další úpravu v počítači a následné použití v knize.⁴

5.2 Fotografie

Jak jsem již psala výše, inspiraci k tvorbě fotografií jsem našla v jednom čísle časopisu Font. Chtěla jsem rostlinu zachytit co nejvíce obyčejně a jednoduše bez nějakých rušivých elementů. Doma jsem si zřídila jednoduché provizorní bílé pozadí a fotila jsem kolmo shora. Rostliny jsem se snažila posbírat celé, i s kořeny. Odhalit tak jejich celou krásu.

Fotografie by bylo nejlepší pořídit ve fotoateliéru, na prosvětleném bílém pozadí. Pak by vypadaly opravdu dobře a profesionálně. A nevzniklo by mi tolik práce s jejich následnou úpravou. Ale takovou možnost jsem bohužel neměla, nebylo možné všechny mé sběratelské počiny odvézt nafotit do Plzně. Byla jsem nucena si poradit, jak nejlépe jsem dokázala a myslím si, že výsledek není nejhorší.⁵

⁴ Příloha č. 2

⁵ Příloha č. 3

5.3 Úprava ilustrací a fotografií v počítači

Tisky ilustrací jsem naskenovala, vybrala ty povedené a poté ve Photoshopu upravila, pomocí úrovní pozadí vytáhla na 100% bílou, abych se souborem mohla pracovat dále v sazbě.⁶ S fotografiemi jsem měla víc práce, protože byly nekvalitně vyfocené, jak jsem se již zmiňovala. Pozadí bylo plné stínů. Neměla jsem jinou možnost, než pomocí masek květiny přesně vybrat a odstranit jim pozadí. Byla to práce velice zdlouhavá, ale mnohému jsem se tím ve Photoshopu naučila.⁷

5.4 Kniha

5.4.1 Formát a layout

Po kratších úvahách jsem zvolila formát stránky 155 × 210 mm. Nechtěla jsem klasický A formát, chtěla jsem trochu širší, příjemnější do ruky. Nasadila jsem si okraje a udělala mřížku. Pevně jsem stanovila umístění textů, většinou jsem rovnala na daný spodní řádek.

Postupem času jsem dospěla k jistému řádu knihy. Zvolila jsem rytmus řazení informací. Rostlina začíná vždy fotografií na levé straně a českým a latinským názvem na straně pravé. Tato pravá strana je černá, aby vznikl systém jakoby kapitol – oddělení jednotlivých rostlin. Následuje ilustrace – počáteční písmeno českého rodového názvu a poté informační text zarovnaný do spodního pravého rohu. Poté jsem představila nějaké písmové ilustrace s kombinací latinského názvu v pravém spodním rohu. Tento detail jsem zvolila z důvodu potřeby nějakého souhrnného prvku, který udrží stránky jednotlivého druhu rostliny pohromadě. Každá rostlina končí vždy ilustrací vlevo – ukončení kapitoly.

5.4.2 Písmo

Jako písmo pro sazbu celé knihy jsem si zvolila font Constantia. Je to písmo serifové, což se pro mou knihu rozhodně hodí. S žádným jiným

⁶ Příloha č. 4

⁷ Příloha č. 5

fontem jsem nekombinovala, nebylo třeba. Texty jsem všude zarovnala na pravý praporek, což je trochu netypické, ale já si myslím, že si herbář něco takového zaslouží. K tomuto kroku mi přivedlo to, že původně jsem, z kompozičních důvodů, zarovnala pouze nadpisy na pravý praporek. Poté jsem se toto rozhodla použít u všech textů. Dodržovala jsem stejné účasti nadpisů v celé knize. Informační text jsem umístila vždy do pravého spodního rohu. Latinský název je vždy (vyjma informačního textu) kolmo v pravém spodním rohu.

5.4.3 Tisk a vazba

Stránky knihy jsem si nechala vytisknout digitálně. S tiskem byly vcelku problémy, které se nakonec ale vyřešily. Doma jsem si tisky naohýbala a sesložkovala a následně sešila klasickou knižní vazbou.⁸ Blok jsem zaklížila, ořízla a zavěsila do připravených desek.⁹ Použila jsem černé knihařské plátno.

⁸ Příloha č. 6

⁹ Příloha č. 7

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Formát

Jelikož jsem v zadání své bakalářské práce uvedla minimální formát knihy A5, musela jsem se tomu přizpůsobit, i když jsem poté trochu litovala. Zvolila bych jinak více netradiční poměr stran. Chtěla jsem se ale kvůli tisku vejít do formátu SRA4, to znamená rozměru listu 225 × 320 mm. Zachovala jsem tedy výšku formátu A5 – 210 mm a šířku trochu protáhla – na 155 mm. Vznikl mi formát knihy 155 × 210 mm.

6.2 Písmo

Jak již jsem uvedla, pro sazbu jsem použila font Constantia.¹⁰ Je to písmo, které začal pro společnost Microsoft roku 2003 navrhovat John Hudson. O tři roky později bylo písmo puštěno do provozu. Constantia je součástí ClearType Font Collection, což je kolekce fontů od různých typografů vydaná s Windows Vista. Všechna písma začínají na C a další z kolekce jsou Calibri, Cambria, Candara, Consolas a Corbel.

John Hudson roku 2011 poznamenal: „Vlastně se mi název Constantia moc nelíbí a vždy, když při čekání na trajekt vidím mořské ptáky na molu, přeji si, abych písmo pojmenoval Cormorant (Kormorán).“¹¹

6.3 Sazba

Vytvořila jsem si zrcadlo sazby. Okraje stránky jsem nastavila 13 mm nahoře, 15 mm dole, 12 mm uvnitř a 14 mm vně. Následně jsem si vytvořila mřížku 4 × 7 políček. „Modulární mřížka je pomůcka, ne záruka... Je ale nutno se naučit, jak mřížku používat. Je to umění, které vyžaduje nácvik.“¹²

¹⁰ Příloha č. 8

¹¹ Wikipedia, Constantia (typeface) [online]. 2015 [cit. 2015-04-05]
Dostupné z: [http://en.wikipedia.org/wiki/Constantia_\(typeface\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Constantia_(typeface))

¹² MÜLLER-BROCKMAN, J., POULIN, R. *Jazyk grafického designu*. Praha: Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7391-552-0

Písmo jsem sázela vždy na pravý praporek. Velikost nadpisů jednotlivých rostlin jsem zvolila 48 bodů. Informační text je vysázen velikostí 10 bodů, s prokladem 12,5 bodu. Použila jsem funkci Článek v InDesignu. Zvolila jsem optické prostrkání, ale u názvů jsem ho ještě doladřovala ručně.

6.4 Barva

Barevnost pro celou knihu jsem zvolila černobřlou. Nebylo třeba ruřit náladu knihy barevnými fotografiemi. Využití barvy jsem plánovala pouze na plakátu vloženém v knize.

6.5 Papír

Po tiskové zkouřce několika variant papíru a jejich odstínů jsem se rozhodla pro recyklovaný papír Flora. Je vyroben z 50 % recyklovaných vláken, 40 % EFC buničiny a 10 % bavlny.¹³ Pro knižní blok jsem si vybrala odstín 10 – giglio a použila jsem gramáž 100 g/m². Pro ostatní tisky jsem toto zabarvení papíru doplnila ještě o odstín 3 – avorio. Pracovala jsem i s gramážemi 130 g/m², popřípadě 250 g/m².

Papír Flora jako základní materiál mé knihy působí velice dobře. Je přírodní, neumělý, různorodé drobné kousky materiálů dodávají tiskům na originalitě. Věřím, že kdybych použila jiný papír, více umělý, podoba knihy by se rapidně změnila.

6.6 Tisk

Pro tisk knih jsem zvolila digitální tisk. „Tato metoda tisku je ideální pro menší náklady barevných i černobřlých produktů. Na rozdíl od většiny ostatních tiskových procesů nevyžaduje digitální tisk výrobu filmu nebo desky. Namísto toho se při tisku touto technologií používá soubor (jako např. soubor PDF) a obraz se na tiskové zařízení přenáší digitálně.“¹⁴

¹³ Flora, Grandpapír [online]. 2015 [cit. 2015-04-05]
Dostupné z: <http://grandpapir.cz/e-shop/flora-30/>

¹⁴ BANN, D. *Polygrafická příručka*. Praha: Slovart, s. r. o., 2008. ISBN 978-80-7391-029-7

6.7 Vazba

Knihy jsem si sešívala a zavěšovala sama. Zvolila jsem klasickou vazbu V7 – poloplátěnou vazbu s tuhými deskami potaženými papírem, hřbet potažen knihařským plátnem černé barvy. Desky z lepenky jsem potáhla vytištěným motivem jedné rostliny (celkem tři různé), který jsem na přebalu zopakovala.

„Kniha je vlastně příběh, který začíná na obálce a končí v technické tiráži. A musí být od začátku do konce jednotný, konzistentní, aby všechny jeho části byly v souladu. To je hlavní smysl grafické úpravy a od toho se do značné míry odvíjí výsledná kvalita knihy.“¹⁵

¹⁵ PECINA, M. *Knihy a typografie*. Brno: Host – vydavatelství, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7294-813-0

7. POPIS DÍLA

Výsledkem mé bakalářské práce je autorská kniha na téma Herbář. Obsahuje 144 stran s vlastním řešením ilustrací, fotografií, typografické části a celkové podoby knihy. Vazba knihy V7 je také výsledkem mé vlastní činnosti.¹⁶

Zhotovila jsem tři varianty knihy, které jsou z velké části totožné. Liší se pouze vyobrazenou rostlinou na přebale, jedná se o trojici břečťan popínavý, jitrocel kopinatý a netýkavka žláznatá.¹⁷ A podle toho, která z těchto tří rostlin se objeví na přebale, tak ta je potom, jako exkluzivní bonus, umístěna na konci knihy, vylisovaná a vlepená, skutečná zástupkyně říše flóry. A zároveň je ve všech knihách vložen složený barevný plakát jedné z těchto tří rostlin.¹⁸

Ke knize jsem vytvořila sérii pohlednic s ilustracemi či fotografiemi. Tyto pohlednice mohou zároveň sloužit jako záložka do knihy. Vyrobila jsem ještě linkované sešity vazby V1, které mají na deskách přehled všech rostlin a stromů použitých v herbáři a každý druh má dvoustranu v sešitě na případné čtenářovo poznámky.¹⁹

Jako prezentační plakáty jsem použila dvě ilustrace, které jsem představila samostatně na formátech B2 a dále přehled roslin a stromů vysázený na dvou listech formátu B2.

Výsledná práce je zdokumentována v přílohové části této práce.²⁰

¹⁶ Příloha č. 9

¹⁷ Příloha č. 10

¹⁸ Příloha č. 11

¹⁹ Příloha č. 18

²⁰ Příloha č. 13–17

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Nejsem si příliš jistá, zda-li se dá má práce považovat za přínos pro svět grafického designu jako takového. Nicméně po provedení rešerší jsem příliš prací podobných té mé neobjevila. Jedná se o dost specifické téma, tudíž se nedalo najít spousty obdobných věcí, jako by tomu bylo, kdybych pracovala například na vizuálním stylu. Zprvu jsem toho trochu litovala, protože jsem se neměla čeho chytit, nevěděla jsem, jak začít. Nakonec jsem ale velice ráda, že jsem si vybrala toto volné téma. Vytvořila jsem si knihu podle svého.

Je to dost specifické téma herbáře. Nedovedu odhadnout, kolik lidí by třeba na pultu knihkupectví má kniha oslovila. Já ale například, bych po ní sáhla okamžitě. A doufám, že bych nebyla sama. Tato úvaha je však vcelku zbytečná, protože já jsem knihu neplánovala navrhnout pro sériovou výrobu. I tím, že je uvnitř vložená květina, nedovedu si představit, že by se vyráběla ve velkých nákladech. Chtěla jsem si vytvořit jen svou speciální malou sérii herbářů, což se mi zadařilo.

9. SILNÉ STRÁNKY

Věřím, že kvalitu výsledné práce ovlivňuje z velké míry to, zda-li člověk, který dílo vytvářel, ho vytvářel se zaujetím a zájmem. U mě tomu tak rozhodně bylo. Celá práce na knize mě velice bavila. Jsem ráda, že jsem si zvolila toto neotřelé téma a mohla jsem si tak vytvořit dílo zcela po svém.

Za silnou stránku považuji celkovou náladu knihy a její originalitu. Snažila jsem se sloučit tak obyčejné a jednoduché, přitom krásné téma herbáře s novým, čistým pojetím grafické úpravy a typografie. Kniha působí jako kompaktní celek, ve kterém se doplňují jasné a konkrétní fotografie, originální typografické ilustrace s nádechem samotné přírody a čistá a jednoduchá typografie a sazba.

Za velké plus považuji použití velice hezkého, recyklovaného papíru, který mé práci zcela jistě pomohl dotvořit celkovou atmosféru knihy.

Snažila jsem se z knihy vytvořit opravdu speciální kousek, proto jsem ji obohatila o vlepenou vylisovanou rostlinu a barevný plakát. Čtyřbarevný tisk jsem zvolila také proto, aby čtenář mohl potěšit svůj zrak i nějakým barevným prožitkem.

10. SLABÉ STRÁNKY

Nejslabším článkem celé práce pro mě byly fotografie. S fotografováním nemám, i když bych měla mít, příliš velké zkušenosti. Rostliny by si zasloužily lepší přípravu na fotografování a také lepší techniku a zázemí. S úpravami mi vznikla spousta zbytečné práce a výsledek i tak není perfektní.

Následně jsem objevila ještě jeden technický problém. A to se scannovanými obrázky při tisku. Když jsem si nechala udělat nátisky v tiskárně, objevily se mi okolo objektů umístěných na černém pozadí rámečky – tiskárna tak vypočítala jiný odstín černé. Hledala jsem příčinu problému, chodila jsem si pro různé rady. I když jsem odstranila průhlednost v souboru .psd, což měla být příčina zádrhelu, a vyměnila ji za 100% K černou, rámečky se tiskly stejně. Nakonec jsem problém řešila přímo s grafikem tiskárny, kde jsem knihu tiskla a on mi poslal přesné nastavení exportu, které jsem nastavila a kterému oni potom přizpůsobili tiskárnu a tím problém odstranili.

V konečné fázi jsem bohužel nedokázala ohlídat, abych v prodejním skladu dostala nařezané papíry se směrem vlákna, jaký jsem potřebovala. Tudíž knihy mají opačný směr vlákna, než by mít měly. Ve finále to knize bohužel trochu škodí. Každopádně jsem se z této chyby poučila a příště se jí zkusím vyvarovat.

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

11.1 Knižní a periodická literatura

POULIN, R. *Jazyk grafického designu*.

Praha: Nakladatelství Slovart, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-7391-552-0

BANN, D. *Polygrafická příručka*. Praha: Slovart, s. r. o., 2008.

ISBN 978-80-7391-029-7

PECINA, M. *Knihy a typografie*. Brno: Host vydavatelství, s. r. o., 2012.

ISBN 978-80-7294-813-0

BERAN, V. *Typografický manuál*. Praha: Kafka design, 2003.

ISBN 80-901824-0-27

KOČIČKA, P., BLAŽEK, F. *Praktická typografie*.

Brno: Computer Press, a. s., 2007. ISBN 80-7226-385-4

JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 1. díl*.

Praha: Eminent, 1994. ISBN 80-85876-02-7

JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 2. díl*.

Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-04-3

JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 3. díl*.

Praha: Eminent, 1995. ISBN 80-85876-14-0

JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 4. díl*.

Praha: Eminent, 1996. ISBN 80-85876-20-5

JANČA, J., ZENTRICH, J. A. *Herbář léčivých rostlin 5. díl*.

Praha: Eminent, 1997. ISBN 80-85876-32-9

Font: První grafický časopis, číslo 136. Praha: Kafka design, s.r.o., 2014.

11.2 Internetové zdroje

Wikipedia, Constantia (typeface) [online]. 2015 [cit. 2015-04-05]

Dostupné z: [http://en.wikipedia.org/wiki/Constantia_\(typeface\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Constantia_(typeface))

Flora, Grandpapír [online]. 2015 [cit. 2015-04-05]

Dostupné z: <http://grandpapier.cz/e-shop/flora-30/>

12. RESUMÉ

The topic of my bachelor thesis is „Author’s Book“. I have chosen this topic because I like typographic and typeset work. I have decided for do the topic „Herbarium“ because I have close relationship to nature. I love all the plants. And that is why I have decided to create a very unusual Herbarium. It is typographical and experimental book with such special effects. You have nearly a chance to feel and sense the plant. Its surface and texture. The book is composed of photographs of plants, typographic illustrations and text.

First I created illustrations. The illustrations are a combinations of letter stencils and prints of the plants. I used various parts of plants – leafs, stems, and small branches. I used these parts of plants as material for creation of the illustrations. Than I tried to pick up the whole plants, including roots, and I took photographs of them. I wanted to do something special, nearly scientific pictures. I used information texts from MSc Jiří Janča and Mr Josef A. Zentrich.

I processed the illustrations and photographs in the program Adobe Photoshop and after that I could use these elements in my book composition. I chose the size of page – 155 × 210 mm. I also chose the font for typesetting – Constantia. Constantia is serif font made by John Hudson in 2003.

I made a book which has 144 pages and it is black-and-white. I always introduce the plant on a two-page usign its photo and Czech and Latin name. As following there is an illustration created from the first letter of the Czech first name of the plant. Than there is a short information text.

I printed the Herbarium with digital print and on recycle paper. This paper looks very good. I prepared leafs and sewed the paperbook together. Than I finished the whole book. I did it all by myself.

I made three variants of my book which are identical in many parts. The difference between these three variants is the plant which is printed on the book jacket. And the kind of plant which you can see on the book jacket you can find like an exclusive bonus at the end of the whole Herbarium. There is the real part of the flora „world“ pressed and dried and than sticked on the paper.

I think the strong point of my book is the overall impression and its „atmosphere“ and originality. I tried to combine such a simple and common but beautiful theme „Herbarium“ with a new clear graphic design and typography.

13. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Tomáš Hrůza – fotografie z cyklu „Přírodní motivy“

Příloha č. 2 – Soubor natištěných ilustrací

Příloha č. 3 – Fotografie rostlin bez úprav

Příloha č. 4 – Scann ilustrace a její následná úprava pro použití

Příloha č. 5 – Fotografie po úpravě v Adobe Photoshop

Příloha č. 6 – Šití a příprava knižních bloků

Příloha č. 7 – Knižní bloky a desky

Příloha č. 8 – Font Constantia

Příloha č. 9 – Výsledná podoba knihy

Příloha č. 10 – Tři varianty knihy

Příloha č. 11 – Vlepená rostlina a vložený plakát

Příloha č. 12 – Průběžné skici a makety

Přílohy č. 13–17 – Fotodokumentace výsledku práce

Příloha č. 18 – Pohlednice a sešity

Příloha č. 19 – Plakáty – přehled (originál formát B2, papír Flora giglio)

Příloha č. 20 – Plakáty – ilustrace (originál formát B2, papír Flora giglio)

14. OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

14.1 Inspirace

Příloha č. 1 – Tomáš Hrůza – fotografie z cyklu „Přírodní motivy“

Zdroj: Tomáš Hrůza, cyklus „Přírodní motivy“

Dostupný z: <http://www.theditions.com/cz/fotografie/bez-nazvu-2-z-prirodni-motivy.html>

14.2 Příprava a tvorba ilustrací a fotografií

Příloha č. 2 – Soubor natištěných ilustrací

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 3 – Fotografie rostlin bez úprav

Příloha č. 4 – Scann ilustrace a její následná úprava pro použití

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 5 – Fotografie po úpravě v Adobe Photoshop

Zdroj: vlastní tvorba

14.3 Tvorba knihy

Příloha č. 6 – Šití a příprava knižních bloků

Příloha č. 7 – Knižní bloky a desky

Zdroj: vlastní tvorba

Constantia Regular

ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÁČĚÍ
abcdefghijklmnopqrst
uvwxyzáčáéí&1234567
8901234567890(\$€.,:!?)

Příloha č. 9 – Výsledná podoba knihy

Příloha č. 10 – Tři varianty knihy

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 11 – Vlepená rostlina a vložený plakát

Zdroj: vlastní tvorba

14.4 Ostatní fotodokumentace

Příloha č. 12 – Průběžné skici a makety

Přílohy č. 13–17 – Fotodokumentace výsledku práce

Zdroj: vlastní tvorba

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 18 – Pohlednice a sešity

Zdroj: vlastní tvorba

Příloha č. 19 – Plakáty – přehled (originál formát B2, papír Flora giglio)

Příloha č. 20 – Plakáty – ilustrace (originál formát B2, papír Flora giglio)

